

PRACTICI EDUCATIVE LA MUZEUL NAȚIONAL AL LITERATURII ROMÂNE, IAȘI JUNIMEA XXI - CEL MAI LONGEVIV PROIECT DE EDUCAȚIE LITERARĂ AL MNLR IAȘI

*educator muzeal, Muzeul Național al
Literaturii Române, Iași

Cătălin-Mihai ȘTEFAN*

Abstract: *The article presents the activity of the Junimea Literary Group organized by the Iasi National Literature Museum, which continues the tradition of the Junimea Society, founded by Titu Maiorescu, Petre P. Carp, Vasile Pogor, Iacob Negruzzi and Teodor Rosetti in 1863.*

Keywords: *Junimea, literary group, Junimea Society, Iasi National Literature Museum.*

Cuvinte-cheie: *Junimea, grup literar, Societatea Junimea, Muzeul Național al Literaturii Române Iași.*

Cenaclurile literare de la *Muzeul Național al Literaturii Române Iași* vin pe tradiția întâlnirilor inițiate de *Societatea Junimea*, fondată în 1863 de Titu Maiorescu, Petre P. Carp, Vasile Pogor, Iacob Negruzzi și Teodor Rosetti¹. Această tradiție a fost reluată în anii '70, când erau patronate de criticul literar Daniel Dimitriu și, mai târziu, de criticul și eseistul Val Condurache, poetul Lucian Vasiliu, prozatorul Constantin Parascan și criticul Constantin Pricop.

Se numea *Cenaclul Junimea*, avea loc săptămânal, mai exact, în fiecare vineri, de la ora 17, la început, apoi joi de la aceeași oră. Arhivele spun că *Ședința festivă inaugurală* a avut loc Vineri, 21 Noiembrie 1975, la Casa Pogor, invitat de onoare fiind poetul și traducătorul George Lesnea², iar pe 12 oct. 1990 se ținea a 211-a ședință. Tot arhivele cu extrase din presă înregistrează pe 24 apr. 1993 și apariția unui cenaclu nou numit *Eminesciana*, ținut la Muzeul „Mihai Eminescu” și moderat de prozatorul Șerban Alexandru (pseudonim literar), întâlnit mai târziu, în context similar, sub numele de Mirel Cană. Prozatorul va prelua în același an *Cenaclul Junimea* de la *Casa Pogor*, pe care-l va muta în 1995 la *Casa Dosoftei* unde va ființa până în 2003 sub numele de *Salonul de literatură și Outopos*. Din aceste câteva generații de cenacliști s-au desprins prozatorii

¹Iacob Negruzzi, *Amintiri din Junimea*, ed. Minerva, București, 1975, p. 18.

²Constantin Parascan, *Istoria Junimii postbelice*, ed. Convorbiri literare, Iași, 2010 p. 8.

Dan Lungu, Lucian Dan Teodorovici, Florin Lăzărescu și Ioan Răducea, poeții Arion Movilă, Ștefan Baștovoii, Șerban Axinte și Livia Iacob, criticii Bogdan Crețu, Antonio Patraș și Doris Mironescu. Mulți dintre ei aveau să urmeze și cariere universitare. Între timp, la *Casa Pogor* au ființat temporar (față de longevitatea *Cenaclului Junimea*) și *Cenaclul Dacia Literară*, moderat de Daniel Corbu, Emil Iordache și Carmelia Leonte, dar și *Cenaclul Junimea Nouă*, moderat de Daniel Corbu. Sub coordonarea lui Mirel Cană a funcționat în afara MNLR Iași, timp de doi ani (2011-2012) și *Salonul de literatură Humanitas* la Librăria Humanitas de pe strada Lăpușneanu. În perioada 2012-2014, sub îndrumarea aceluiași moderator însoțit de Șerban Axinte, Liviu Antonesei și Paul Gorban, cenaclul și-a schimbat denumirea în *Salonul de literatură Zero Plus* și s-a desfășurat la *Casa Dosoftei*. În acea perioadă s-au remarcat câteva nume, unii dintre ei debutând sau publicând în continuare: Alexandra Negru (ed. Paralela 45), Ionela Mădălina Grosu (ed. Vinea), Cristina Alexandrescu, Bogdan Moisa, Matei Hutopilă, Vlad A. Gheorghiu, Ioana Miron și Emil Guralivu.

Din 2014, cenaclul s-a mutat la Casa Pogor, mai exact în Galeriile *Pod - Pogor*, cu titulatura de *Salonul de literatură Junimea*, formula organizatorică fiind următoarea: Mirel Cană, moderator, subsemnatul secretar literar, odată cu începutul seriei a treia care s-a concretizat într-o antologie (2014-2015) împărțită în două secțiuni – **poezie**: Lucian Parfene, Alexandru Suman, Cristina Alexandrescu, Ionela Mădălina Grosu, Matei Hutopilă, Vlad A. Gheorghiu și **proză**: Alexandru Nemțanu, Bogdan Moisa, Ioana Grecu, Alex Marinescu, Ana Săndulescu, Ana Stătescu, Alexandra Conuț, Ioan Răducea, Lucian Zup și Ștefan Manoilescu. Este singura culegere a cenaclului apărută până acum, pentru că s-a pus accent pe criteriul selecției riguroase dictate de spiritul estetic și de cel al valorii.

Începând de anul acesta (2021), cenaclul numit *Salonul de literatură Junimea* a devenit atelierul de lectură *Junimea XXI*, este centrat exclusiv pe partea de poezie și este moderat de Cătălin-Mihai Ștefan (subsemnatul), fără secretar literar și fără invitat permanent, eu fiind cel care suplinește cele două roluri. Actualmente se desfășoară la Muzeul *Mihai Eminescu* și urmează ca, din luna martie a anului viitor, să revină la Casa Pogor care va purta numele de *Casa Junimii*. Este un proiect gândit pe termen lung și foarte lung – ca urmare, nu este în totalitate relevant numărul participanților pe sedință (10-15 de obicei), ci al celor care fac *carieră* scriitoricească și se dovedesc a fi talentați și creditați de lumea literară. Sub semnul și în spiritul *Salonului de literatură Junimea* se află în pregătire o antologie numită *Poemele izolării*, proiect început anul trecut pe teme pandemice, singurătății, alienării, etc. În faza de proiect în desfășurare

este o a doua antologie de poezie, alcătuită din cele mai bune texte scrise de cele mai bune nume care aparțin unui nucleu nou, format din studenți și absolvenți ai Facultății de Litere, dar și din liceeni sau elevi de gimnaziu și pe lângă acest lucru intenționez ca această antologie să apară anual la Editura Muzeelor Literare, editura MNLR Iași. Atelierul este unul dintre cele mai credibile și mai consecvente proiecte MNLR, menționat în proiectul de management al instituției. Pe scurt, conceptul este următorul. Se trimit pe adresa atelierului (junimeaxxi@gmail.com) textele în vederea selecției și a unei eventuale ședințe de lectură. După citirea lor în public sunt supuse părerilor critice, în urma cărora unii ajung să se mai întoarcă sau nu la atelier fie ca cititori, fie ca tineri autori. Întâlnirile, de obicei, durează 2-3 ore și au loc sub semnul dialogului liber și al recomandărilor de lecturi. În afară de ateliere se fac și lecturi publice cu invitați din țară și din străinătate, recitaluri de pian, chitară sau muzică de cameră și se vernisează expoziții de pictură sau sculptură. Există și o platformă de Facebook cu același nume, pe care sunt postate linkuri către festivaluri literare naționale și internaționale, dar și trimeri către alte evenimente artistice, nu doar literare.

Actualmente suntem singurul atelier de acest fel desfășurat săptămânal, cel de la filiala Iași a **Uniunii Scriitorilor din România** fiind lunar, când se desfășura, actualmente fiind suspendat.